

INDBLIK 2021/22

Vi er båret af vores medlemmer

Sønderborg Vækstråd er det lokale erhvervslivs inspirator og vejleder. Vi bidrager til at skabe vækst og arbejdspladser blandt små og mellemstore virksomheder.

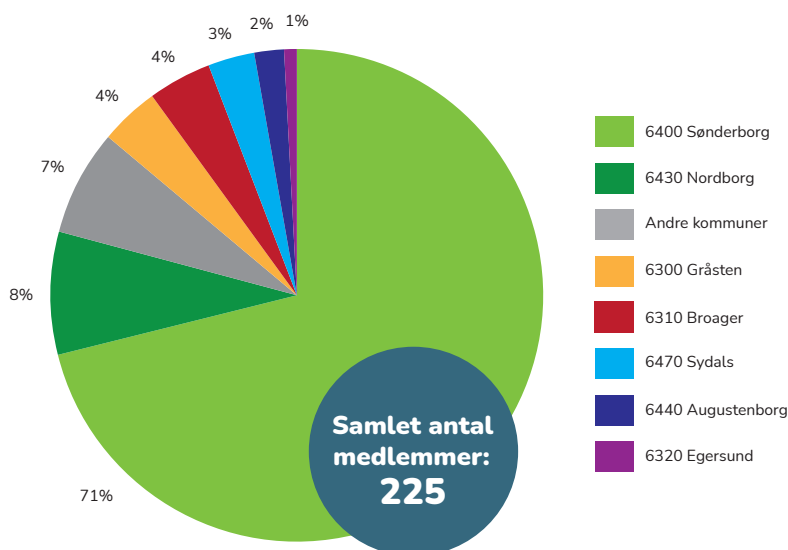
Vi er bindeleddet mellem de lokale virksomheder og det danske erhvervsfremmesystem, og vi hjælper virksomhederne med at skabe overblik, så de kan navigere i et felt med mange aktører, tilbud og muligheder. Og så er vi også fødselshjælpere for helt nye virksomhedseventyr.

Vi er i høj grad båret af vores medlemmer. Derfor lægger vi stor vægt på at have en solid medlemsbase, der indeholder et bredt og repræsentativt udsnit af virksomhederne i hele kommunen. Det gør os stærke og er med til at klæde os bedst muligt på til at gøre en forskel for områdets erhvervsliv – og sætte erhvervsudvikling på dagsordenen.

Men faktisk får vores medlemmer også en række fordele, de kan gøre brug af:

- Lokal eksponering og synlighed gennem velkomstopslag på LinkedIn
- Rabat på udvalgte arrangementer og ydelser hos samarbejdspartnere
- Hjælp til processen med at finde kvalificerede kandidater til bestyrelse eller advisory board via BEST.SYD
- Adgang til professionelle netværk

Geografisk fordeling af medlemmer:

Velkommen til nye medlemmer i 2021 og 2022

AGRAMKOW FLUID SYSTEMS A/S
ALS KLOSTER
ALS RISTERI
ASPIIT - SØNDERJYLLAND
AV-CONNECTION A/S
BERND BERTRAM
BJØRN FOTOGRAFISK A/S
CAFE FIKA
CCM ELECTRONIC ENGINEERING APS
CIRC A/S
CLARITYCONSULT
DAM RENGØRING SERVICE
DANBOLIG SØNDERBORG
DANSK STORKØKKEN SERVICE

DESTILLERIET ALS
EN2SAVE APS
ESBENSEN ENGINEERING
EVALD MØLLER BOLIG - ERHVERV
EVENTØR
FA. KARL D. PETERSEN APS
FINK ENGINEERING
FOODLOCAL
FOX AND HOUNDS SØNDERBORG
FREDERICA MASKINMESTERSKOLE
GRAFISK ARBEJDE APS
GRÅSTEN MASKINSERVICE
HAMSØ ENGINEERING APS
HANSEN TECHNOLOGIES DENMARK A/S

HIGH LOCK SECURITY APS
HLT SERVICE
HUSET BALANCE
INTASTELLAR SOLUTIONS, INTERNATIONAL
KF17 APS
KOMPASBANK A/S
LADEKLUBBEN APS
LINDEGAARDENS BEDEMAND
LM SIGN
MB SPORT & EVENT APS
METTE BRUDVIG
NIHON CONSULT
PARCELLET
PERO SOLUTIONS

PHILLIPSEN CONSULTING
PRIVATSKOLEN ALS
REKLAMEHUSET
RESENSE DENMARK/SWNX
SIGNODE DENMARK APS
SMARTKONTAKT.DK APS
STATICAL
SØNDERBORG KØKKENET
SØNDERBORG SOMMER REVY SHOW
SØNDERJYLLANDS REVISION
VAHLUN
XSEED BUSINES DEVELOPMENT

Opgjort marts 2022

INDBLIK i det lokale iværksætteri og erhvervsliv

Ser vi tilbage på udviklingen de seneste år, er der ingen tvivl om, at den har været præget af COVID-19 og nedlukninger. For første gang siden 2015 registrerede Sønderborg kommune en reel tilbagegang i beskæftigelsen. Mange virksomheder oplevede kortere eller længere perioder, hvor det var vanskeligt at drive forretning. Men der var også virksomheder og brancher, som oplevede vækst – og fra 4. kvartal 2020 begyndte det også at gå fremad igen for mange af områdets industrivirksomheder. Det er derfor opløftende, at Sønderborg i 2021 er tilbage på sporet med vækst i både omsætning og beskæftigelse.

Vi vil i denne publikation forsøge at give et indblik i den dagligdag, som vi hos Sønderborg Vækstråd færdes i. Starten af 2021 har stået i skyggen af coronapandemien, hvilket også har præget vores aktiviteter. Der har været fokus på at få gang i hjulene igen, hvor det har været vigtigt at få de rette kompetencer i spil.

Vi har valgt at tematisere publikationen omkring rejsen fra idé til vækst. "Hvor kommer den gode idé fra?" er et af de emner, som vi tager op; for hvor stammer nogle af de gode lokale idéer egentlig fra? Hos Sønderborg Vækstråd er vi ofte med ved den første idégenerering, og vi forsøger også at følge idéer til dørs med sparring og vejledning på tværs af alle udviklingsstadier helt frem til at få en virksomhed gearet til vækst.

Sønderborg har med ProjectZero tidligt haft fokus på CO2 reduktion, og vi har i dag mange virksomheder, som hver på deres måde, leverer viden, produkter og løsninger, der bidrager til den grønne omstilling. Også fremadrettet bør der være fokus på grøn og digital omstilling og innovation. Det er et vigtigt indsatsområde for Sønderborg Vækstråd at understøtte, og vi er sikre på, at det også fremadrettet kan være med til at skabe spændende vækstmuligheder lokalt.

Skuer vi fremad, ser resten af 2022 ud til at blive en spændende – og farverig – tid for Sønderborg. I juni afholdes verdens vigtigste konference for energieffektivitet i Sønderborg, og tre uger senere kommer verdens største cykelløb Tour de France forbi. Vi ser frem til at vise Sønderborg i førertrøjen som verdens grønneste målby.

God læselyst!

Henrik Raunkjær
Bestyrelsesformand

Michael Hamann
Direktør

Det er hårdt arbejde at få gode idéer

Idéer og innovation kommer sjældent dumpende ned fra himlen. Der er ingen tvivl om, at netop idégenerering og innovation er vigtige brikker i spillet om nye danske forretningseventyr. Derfor er innovation for længst kommet på skemaet hos uddannelsesinstitutionerne, og det mærker vi også lokalt.

Hos Sønderborg Vækstråd samarbejder vi både med områdets videregående uddannelser SDU, UC Syd og EASV samt ungdomsuddannelserne om at sætte mere innovation på skoleskemaet – til stor glæde for både de studerende og vores iværksættere.

Hjerte-lungeredning på armbåndet

Sygeplejerskestuderende på 5. semester er to gange årligt inviteret til "INNOVATION HACKATHON". 40-50 sygeplejerskestuderende bruger dagen på at løse, hvad de kalder for 'små irriterende problemer i sundhedsvæsenet'. Problemer, de ofte er stødt på i forbindelse med deres praktikophold.

En af løsningerne blev at gøre plads til at markere JA eller NEJ til hjerte-lungeredning på armbåndet, som patienterne får ved indlæggelse. På den måde kan personalet hurtigere og lettere afgøre, om de skal give livreddende behandling i akutte situationer.

Samarbejdet mellem Sønderborg Vækstråd og UC SYD startede tilbage i 2012, hvor sygeplejerskeuddannelsen afviklede den første Innovation Camp.

"Det er et samarbejde, som undervisere og studerende sætter stor pris på både ift. rammerne for afvikling af innovationsforløbet, men også mødet med et iværksættermiljø og de iværksættere, de ser i løbet af dagen," fortæller lektor ved UC SYD, Monika Hoeck Petersen.

Sønderborg Vækstråd bidrager til dagen med deltagelse af vores veloplagte erhvervskonsulenter, der introducerer til stedet og deler ud af deres viden og erfaring, ligesom de er en del af det dommerpanel, der overvårer de studerendes pitch ved forløbets afslutning.

De idegenererings- og innovationsprocesser, som UC SYD og Erhvervsakademi Sydvest (EASV) bruger i undervisningen, tager udgangspunkt i et identificeret problem eller udfordring og de centrale spørgsmål i forhold til det:

- Hvilket problem skal løses?
- Hvordan skal problemet løses?
- Hvad gør løsningen unik?
- Hvor meget kan sælges?

Dette centrale afsæt er grundlæggende i alle sammenhænge af iværksætteri, og det skinner også tydeligt igennem, når studerende afholder pitch (som i Løernes Hule) hos Sønderborg Vækstråd.

Ren win-win

Innovation indgår på alle uddannelser hos Erhvervsakademi Sydvest (EASV). Derudover arbejder de studerende også med iværksætteri – både som fag og med muligheden for iværksætterpraktik, hvor der samarbejdes med Sønderborg Vækstråd. De studerende følger blandt andet iværksætter- og udviklingskurser hos Sønderborg Vækstråd for at styrke deres evner og kompetencer

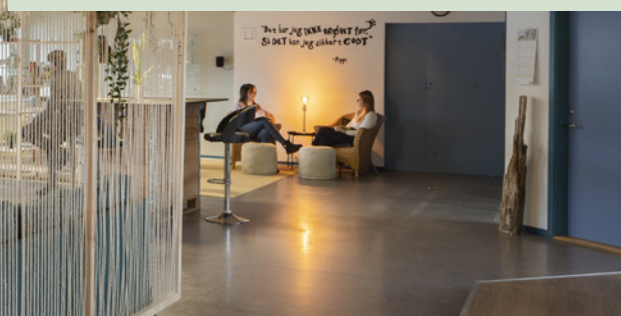
"Vi kommer jævnligt for at få innovativ undervisning og feedback på ideer. Vi får god sparring fra konsulenterne, og vi sætter stor pris på et inspirerende og vigtigt samarbejde. En ren win-win. Vi nyder i høj grad også de flotte omgivelser og gæstfriheden," siger lektor Peter Schroll, der er ansvarlig for iværksætteri hos EASV Sønderborg.

En del af de studerende kommer desuden i praktik hos virksomhederne på Domicilet.

Corona lagde en dæmper på mulighederne for at holde mange af de planlagte fysiske arrangementer i 2021. Men over sommeren valgte vi i stedet at bruge kræfterne på at få opfrisket det eksisterende startup-område hos Sønderborg Vækstråd. Området fremstår nu tidssvarende og indbyder til uformelle snakke og koncentreret arbejde bag skrivebordet – perfekte rammer til at videreudvikle den spirende idé.

"For at de gode idéer kan udvikle sig, skal der være plads til fællesskab og uformel sparring, hvor der kan vendes tanker, spørgsmål og observationer – og det håber vi, at vores startup-faciliteter kan være med til at skabe rammerne for," siger Michael Hamann, der er direktør for Sønderborg Vækstråd.

Vi hjælper iværksættere fra idé til vokseværk

Hos Sønderborg Vækstråd har vi stort fokus på den lokale iværksætterindsats. En vigtig del af at få foden under eget bord er at have et bord at svinge fødderne ind under. Vi tilbyder derfor et attraktivt startup-miljø, som folk har lyst til at bruge, og hvor der er højt til loftet.

Ud over attraktive fysiske rammer har vi i Sønderborg Vækstråd også en række andre tilbud til iværksættere, der kan hjælpe dem godt videre i processen uanset, hvor langt de er i den:

- Vejledning og sparring fra vores erfarne erhvervskonsulenter på forretningsidé og –plan.
- Månedlig rådgivercafé, hvor iværksættere har gratis adgang til et frivilligt netværk af forskellige rådgivere.
- Målrettede kursusforløb:
 - Iværksætteri i praksis
 - Entreprenørby – online bootcamp forløb
 - Værktøjskurser i f.eks. kundesegmentering, LinkedIn eller Google Adwords.
- Kontakt til nationale og regionale rådgivere
- Pitch-café, hvor man kan teste sin forretningsidé på andre iværksættere, kompetente erhvervsfolk og erhvervskonsulenter.
- Forskellige faglige netværk til vidensdeling og mulighed for sparring som f.eks. E-handelsnetværket og Netværket for marketingansvarlige.

2021 blev året, hvor betegnelsen "Sønderborg Iværksætter Service" blev lagt på hylden: Fremadrettet er alle aktiviteter lagt ind under Sønderborg Vækstråd. Vi er her fortsat til at hjælpe og vejlede dem med en idé, startups samt allerede etablerede små og mellemstore virksomheder.

Idéer vokser sig gode af involvering

Den gode idé til en startup kan opstå på mange måder. Hos Sønderborg Vækstråd oplever vi, at de gode ideer ofte har dét fællestræk, at de udvikles på baggrund af en vedholdenhed til at løse et problem eller en udfordring. Og uanset hvor god idéen er, afhænger succesen også af, at personen bag idéen har en drivkraft til at ville gøre en forskel og tage ansvar for sit eget arbejdsliv - samt har lyst til at være sin egen herre.

Allan Philipsen pitcher sin idé til I-prisen.

Fra affald til handelsvare

Virksomheden HandelEnkelt ApS bygger på idéen om at genbruge éngangspaller i stedet for blot at betragte dem som affald.

Idéen opstod hos Allan V. Philipsen, der som vognmand ofte stødte på sine kunders gentagne problemer med at bortskaffe engangspaller. I 2018 stiftede han derfor HandelEnkelt, hvor han indsamler, reparerer og sælger engangspaller. Med de "fornyede" engangspaller har han skabt en bæredygtig forretningsmodel, som både skaber vækst og sparer samfundet for ressourcer.

Corona pandemien gjorde begyndelsen ekstra hård for Allan V. Philipsen. Han lagde masser af hårdt arbejde i opstarten og måtte tage et job ved siden af, inden det lykkedes ham at skabe en flot vækst. HandelEnkelt blev i 2021 vinder af Sønderborg I-pris, og som Allan flot pitched til Årets Business Event: "HandelEnkelt – helt enkelt og effektivt!"

Hvor stammer

Motorproblemer ved middagsbordet

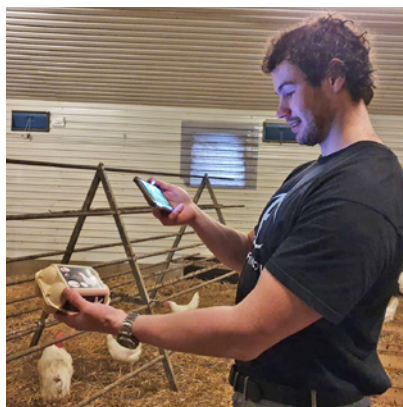
Historien bag Smart-Marine ApS bunder i en kreativ løsning på et problem: Den erfarne maskinmester Thorbjørn Petersen havde gennem mange år luftet sin irritation over gentagne problemer med tilstoppede oliedræn i skibsmotorer med hustruen over middagsmaden. Efterhånden gav snakken ved middagsbordet inspiration til udvikling af en ny innovativ løsning til rensning af drænsystemer fra store skibsmotorer. Med stor opbakning fra familie og vejledning fra Sønderborg Vækstråd blev virksomheden Smart-Marine til virkelighed i 2018.

Smart-Marine har med innovationsstøttemidler fra Innovationsfonden udviklet idéen til en færdig løsning, der både er patenteret og markedsintroduceret.

Thorbjørn Petersen monterer sin løsning i maskinrummet.

Philip Staib tester appen i hønsestalden.

Se hvor maden kommer fra

Allerede som udvekslingsstudent i USA blev Philip Staib tændt på idéen om at blive iværksætter. Den drøm realiserede han i 2019 med udviklingen af appen Farmer's Window. Via appen kan forbrugerne scanne fødevarer og få indsigt i dyrevelfærd og produktionsforhold hos den enkelte producent.

Philip Staib brugte blandt andet sin viden om anvendelse af Augmented Reality (AR) og kommunikationserfa-

ring fra en ungdomsjournalistkarriere til at udvikle appen.

I 2019 vandt Philip Sønderborgs I-pris. Idéen er fortsat under udvikling, og den drives frem af Philips vedholdenhed. Han benytter sig flittigt af iværksættermiljøet og netværket omkring det. Farmer's Window har fået tilsagn om deltagelse i et af Innovationsfondens finansierede 12-måneders udviklingsforløb, InnoFounder, i 2022.

en god idé fra?

Ændret jobsituation

En kreativ løsning på et problem

Forbedret løsning

Del boremaskinen med din nabo

For to år siden manglede Emil Busch en platform, hvor han kunne efterlyse nogen i lokalområdet at dele værktøj, køkkenudstyr og andet grej med, man ikke bruger hver dag. Den fandtes ikke, og den opdagelse blev startskuddet på WeUse ApS i 2020.

Teamet bag WeUse undersøgte behov og eksisterende løsninger, og de fandt ud af, at der særligt blandt lukkede fællesskaber som boligforeninger, virksomheder o.l.

var en stor interesse for, at beboere og kollegaer kan dele/udleje ressourcer til hinanden.

WeUse kunne afslutte 2021 med et tilsagn om deltagelse i et af Innovationsfondens finansierede 12-måneders udviklingsforløb, InnoFounder. Med det i ryggen og etableringen af et Advisory Board, som giver sparring baseret på erfaring og kompetencer, er WeUse nu godt på vej ud på markedet.

En god idé er én, som løser et relevant problem. Derfor er det vigtigt at huske to ting: Det er ikke alle løsninger, der løser et problem, og det er ikke alle problemer, der kræver en løsning.

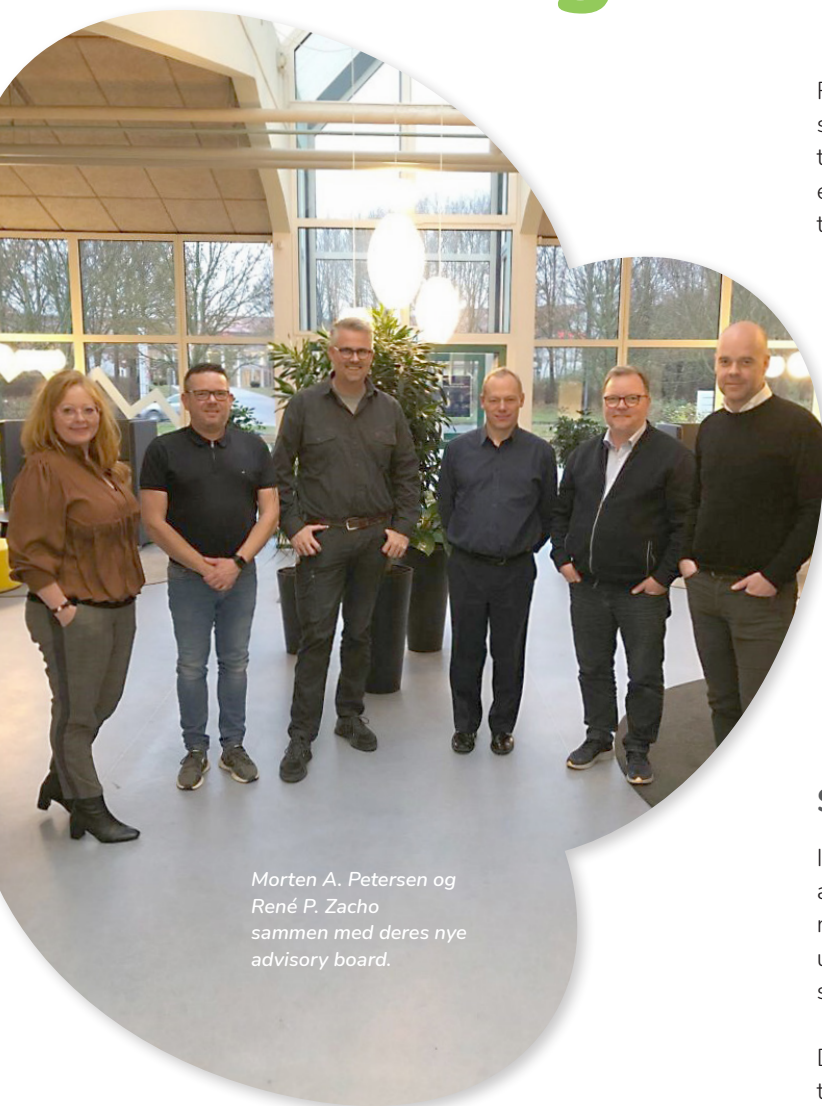
Kilde: Patent- og Varemærkestyrelsen.

WeUse fejrer lancering af app.

Hos Sønderborg Vækstråd vejleder vi startups i alle udviklingsfaser. Vi tilbyder sparring om etablering og input til videreudvikling af idéen og den konkrete forretningsplan. På baggrund af vores netværk formidler vi også kontakt til andre erfarne sparringspartnere, hvis det er det, der skal til, for at bringe den gode idé bedst videre.

Bliv gearet til vækst

Morten A. Petersen og
René P. Zacho
sammen med deres nye
advisory board.

For mange iværksættere er det et stort spring at gå fra at skulle starte en virksomhed op til at geare virksomheden til vækst. Når man tager på sådan en vækstrejse, er det essentielt at have styr på selve driften, så der kan sættes fuld fokus på udviklingen. I den sammenhæng er det vigtigt med de rette kompetencer ombord og samtidig at sikre, at virksomhedslederne har det rette team omkring sig til at kunne tage skridtet videre og få virksomheden til at gro.

Heldigvis behøver virksomhederne ikke begive sig ud på vækstrejsen helt alene. Der er hjælp at hente – både når kompetencerne skal styrkes, idéerne skal på bordet, og kapitalen skal findes. Mulighederne er mange, og i Sønderborg Vækstråd hjælper vi virksomhederne med at finde den hjælp, der passer bedst til lige netop deres situation.

Styrk ledelsen

I en vækstsituation er det ofte en god idé at etablere et advisory board, man kan sparre med undervejs. På den måde hviler ansvaret for virksomhedens vækststrategi ikke udelukkende på det interne ledelsesteam, som samtidig skal koncentrere sig om den løbende drift.

Det kan både Morten Anker Petersen og Susan Rosenberg tale med om. De har begge for nyligt tilknyttet et advisory board til deres nye væksteventyr.

Morten Anker Petersen, der er ejer af Fa. Karl D. Petersen samt medejer af og bestyrelsesmedlem i Tentoma A/S, kastede sig i begyndelsen af 2021 ud i et helt nyt forretningsområde med store vækstambitioner. Fra begyndelsen besluttede han og partner René Per Zacho, at de havde brug for støtte fra et advisory board afledt af Mortens eget bestyrelsesarbejde. De benyttede sig derfor af tilbuddet fra BEST.SYD, hvor de blev hjulpet igennem hele processen med at få etableret et sådant. Det er nu på plads, og det nye advisory board har allerede lagt konkrete planer.

Bestyrelsesnetværket BEST.SYD er et samarbejde mellem de fire sønderjyske erhvervsråd, hvor målet er at hjælpe lokale virksomheder til vækst gennem professionel sparring. Sønderborg Vækstråd er gået ind i BEST.SYD for at skabe en lokal genvej til relevante kompetencer, erfaring og netværk, der kan være afgørende for mange små og mellemstore virksomheder, når de står midt i rivende udvikling eller overfor nye udfordringer.

Som medlem af Sønderborg Vækstråd kan du få gratis hjælp til at finde kompetente profiler til bestyrelse eller advisory board.

Susan Rosenberg, der står bag virksomheden Timeglasset, har i lighed med Morten Anker Petersen fået et advisory board med forskellige kompetenceprofiler, som hun kan sparre med omkring virksomhedens hastige udvikling fra udelukkende at hjælpe børn med læsevanskeligheder til også at øge læsehastigheden blandt voksne i PowerReader. Hun blev inspireret til at få et advisory board til PowerReader på et af vores iværksætterforløb.

Derudover har Susan og partner Jannie Schönwandt i efteråret 2021 også valgt at styrke deres egne ledelseskompeterer gennem et af vores ELP-forløb.

Forløbet har blandt andet mundet ud i, at de to ledere har fået en fælles struktur for drift og fremdrift, der skal sørge for, at der altid er styr på forretningen. De er allerede godt på vej med at implementere strukturen og deres fælles strategi.

"Jeg tror, at det bliver et fantastisk værktøj, som kan give mig en vis ro omkring, at der faktisk er styr på det", siger Susan Rosenberg.

Mange muligheder for sparring og økonomisk støtte

I Sønderborg Vækstråd kan vi hjælpe virksomhederne med meget. Men vi samarbejder også tæt sammen med Erhvervshus Sydjylland, nationale klynger og øvrige dele af det danske erhvervsfremmesystem om at støtte de lokale virksomheder med innovation, udvikling og skalering af forretningen. Det kan være lidt af en jungle for den enkelte virksomhed at finde ud af hvilke muligheder, der passer bedst til lige netop deres situation. I Sønderborg Vækstråd guider vi dem gennem junglen til de mest relevante tilbud.

I 2021 har lokale virksomheder benyttet sig af nationale tilbud som:

- Eksportrådgivning fra Trade Council
- SMV:Food
- SMV: International
- Vækstrettet kompetenceudvikling
- Servitize.dk (Industriens Fond)
- The New Normal (Industriens Fond)

Effektiv leder proces (ELP)

ELP-forløbet afvikles to gange om året i samarbejde med Sønderjyllands Revision. Der er tale om en komplet uddannelse i planlægning, forretningsdrift og ledelse. Forløbet er målrettet ejerledere og lederteams i små og mellemstore virksomheder, som trænes i et resultatorienteret ledelsessystem, der udvikler både medarbejdere og virksomhed.

Susan Rosenberg og Jannie Schönwandt efter gennemført ELP-forløb.

Erhvervshus Sydjylland dækker de sydjyske kommuner og tilbyder virksomhederne:

- Specialiseret vejledning og sparring blandt andet inden for eksport, digitalisering, grøn omstilling samt salg og økonomi.
- Målrettede programforløb - ofte med mulighed for tilskud til specialiseret rådgivning.

Mange virksomheder har mulighed for at søge om økonomisk tilskud til rådgivning og kompetenceudvikling via f.eks. virksomhedsprogrammet, som de regionale erhvervshuse administrerer. I samarbejde med de dygtige konsulenter hos Erhvervshus Sydjylland hjælper vi de virksomheder, der ikke allerede kender virksomhedsprogrammet med at afklare mulighederne for økonomisk tilskud.

Se mere på virksomhedsprogrammet.dk

Virksomheds
programmet

...Bliv gearet til vækst

Den grønne og digitale omstilling

Overalt er der stor fokus på den grønne omstilling og digitalisering, og det mærker vi også hos de lokale virksomheder i Sønderborgområdet, der i samarbejde med SDU er med til at sikre, at Sønderborg er med i kampen om den grønne førertrøje – også i international sammenhæng. Der er fortsat stort udviklingspotentiale hos virksomhederne, som kan være med til at drive væksten. I Sønderborg Vækstråd arbejder vi med at underbygge udviklingspotentialet inden for grøn og digital omstilling og innovation – blandt andet ved at facilitere samarbejder mellem virksomheder og forskningsinstitutioner.

Løftet til andet niveau

Den lokale virksomhed GCM A/S har netop afsluttet et to-årigt innovationsprojekt, og effekterne af projektet har overgået forventningerne: *“Det har været et fantastisk projekt, som har været med til at løfte virksomheden op på et helt andet niveau,”* siger Jan Blankschøn, der er medejer af GCM A/S.

Virksomheden har i projektet arbejdet med at etablere en portefølje af egne produkter inden for energieffektive elektriske drivelinjer til små køretøjer, og de er kommet godt i mål med ambitionen. Faktisk har udviklingen af et eget produktprogram spredt sig som ringe i vandet. Kunderne opfatter nu GCM som en langt mere innovativ virksomhed, der tænker forud. Og ejerne oplever, at de nu bliver opfattet som en reel strategisk samarbejdspartner, hvor de bliver inddraget i kunders udviklingsplaner.

GCM har haft mulighed for at ansætte yderligere to medarbejdere, og de har fået etableret et givtigt samarbejde med Syddansk Universitet (SDU) i Sønderborg. Ejerne beretter, at der er kommet fart over feltet, og at de i høj grad er blevet gearet til vækst gennem målrettet innovationsudvikling – og at de allerede har masser af nye planer.

Bjørn Davidsen og Jan Blankschøn, ejere af GCM A/S

Mobiliseringsevent for Grøn Vækst Sønderborg
Foto: Sune Holst, SDU

I august 2021 deltog en række lokale virksomheder i et mobiliseringsevent med fokus på den grønne og digitale omstilling. Muligheden for at samarbejde på tværs er centralt for at løfte hele området: *“Grøn omstilling er et vigtigt omdrejningspunkt for Sønderborgs fremtidige vækst. Når vi implementerer løsningerne ude i verden, tiltrækkes erhvervsfolk, som styrker både nuværende og fremtidige initiativer i byen,”* siger Michael Hamann, direktør i Sønderborg Vækstråd.

Eventet var arrangeret af initiativtagerne bag Grøn Vækst Sønderborg: Sønderborg Kommune, ProjectZero, SDU, CLEAN, Energy Cluster Denmark samt Sønderborg Vækstråd.

Innovation ind i forretningsplanen

Vi arbejder også målrettet med at understøtte innovation gennem etablering af netværk, afholdelse af workshops og skabelsen af samspil mellem lokale virksomheder til at fremme fælles innovationsudvikling.

Det er ofte en omfangsrig og krævende proces at tiltrække støtte til et innovationsprojekt. Derfor bliver vi jævnligt konfronteret med spørgsmålet om, hvorvidt en innovationsudviklingsproces overhovedet gør det en forskel for den enkelte virksomhed?

Det er et godt spørgsmål. Med innovationsstøtte kan virksomheden få et særligt tilskud til en andel af udviklingstimerne, og dermed måske finansiering til at ansætte yderligere medarbejdere for at sætte fart på selve innovationsudviklingen. Men ofte er selve processen omkring innovationsudvikling også med til at sikre den strategiske forankring, hvor selve innovationsprojektet indgår som en vigtig del af virksomhedens forretningsplan.

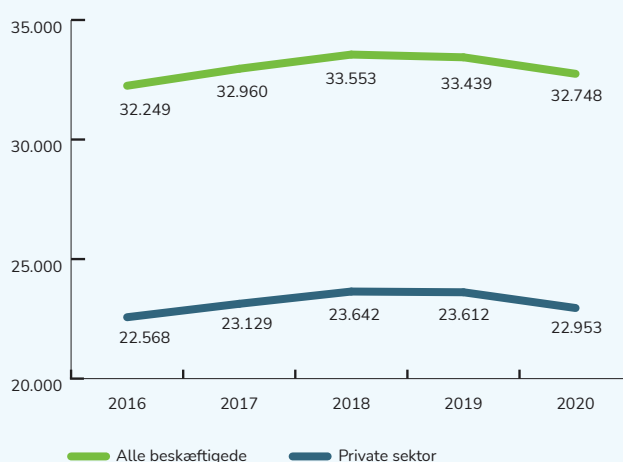
Erhvervsstrukturen i Sønderborg

Hvert år tages temperaturen på erhvervsstrukturen i Sønderborg kommune, hvor tilgængelige data omsættes til et blik i bakspejlet på, hvordan det går lokalt. COVID-19 satte sit præg på det meste af 2020 og 2021. Efter en årrække med vækst faldt beskæftigelsen i kommunen fra 2019 til 2020 med knap 2,1%. De første indikative tal for 2021 tyder på, at det retter sig med udgangen af 2021. Iværksætteri har fundet et stabilt leje, og uddannelsesniveauet stiger. Der er mange spændende ting at zoome ind på, blandt andet ses en positiv udvikling inden for turisme.

Beskæftigelsen i Sønderborg kommune er vokset de seneste år, men COVID-19 påvirkede særligt den private sektor. Den samlede beskæftigelse er med udgangen af 2020 opgjort til 32.748 (i forhold til lønmodtagere og selvstændige i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet). Den private sektor udgør 70% af beskæftigelsen i Sønderborg kommune, svarende til 22.953 beskæftigede. Beskæftigelsesudviklingen de seneste fem år ses af Figur 1.

Over perioden fra 2016 til 2020 er den samlede beskæftigelse steget med 1,5%, mens den fra 2019 til 2020 falder med 691 beskæftigede, svarende til et fald på 2,1%. Hovedparten af faldet sker i den private sektor. På trods af faldet så ligger beskæftigelsestallene stadig over niveauet for 2016. Den seneste lønmodtagerstatistik indikerer dog, at faldet er vendt til jobmæssig fremgang med udgangen af 3. kvartal 2021, og hen mod slutningen af året ses en fortsat positiv beskæftigelsesudvikling, der opvejer tilbagegangen.

Figur 1. Beskæftigelse i Sønderborg kommune, samlet og privat, november 2016-november 2020

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Stigende uddannelsesniveau

Uddannelsesniveauet i Sønderborg kommunes private sektor ligner i det store hele det generelle niveau i Sydjylland. Udviklingen over tid tyder på, at tendensen går i retning af et højere uddannelsesniveau. Det ses af Tabel 1, der viser procentfordeling af uddannelsesniveau efter område samt udviklingen i de beskæftigedes uddannelsesniveau fra 2016 til 2020 for Sønderborg kommune.

Udviklingen på tværs af uddannelsesniveauet understøtter denne tendens. Der er stort set status quo for beskæftigede uden en kompetencegivende uddannelse. Omvendt falder antal ansatte med en erhvervsfaglig uddannelse i såvel hele landet som Sydjylland. I Sønderborg ses en tilbagegang på 2,5%, samtidig har udviklingen i beskæftigede med universitetsuddannelse fart på. Fra 2016 til 2020 voksede denne gruppe med 18,3%, hvilket er en tendens, der går igen både for landsdelen og hele landet.

Tabel 1. Uddannelsesniveau for personer i privat beskæftigelse efter område, 2020 og udviklingen i Sønderborg kommune 2016-2020

Sønderborg					
	Antal	Udvikling	Procentfordeling af uddannelsesniveau		
	2020	2016-2020	Sønderborg	Sydjylland	Hele landet
Uden kompetencegivende uddannelse	7.871	0,4%	34,3%	35,4%	34,3%
Erhvervsfaglig uddannelse	8.905	-2,5%	38,8%	40,8%	34,0%
Kort eller mellem-lang uddannelse	4.207	7,0%	18,3%	16,5%	17,3%
Universitetsuddannelse	1.970	18,3%	8,6%	7,4%	14,4%
I alt	22.953	1,7%			

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Stabilt iværksætteri

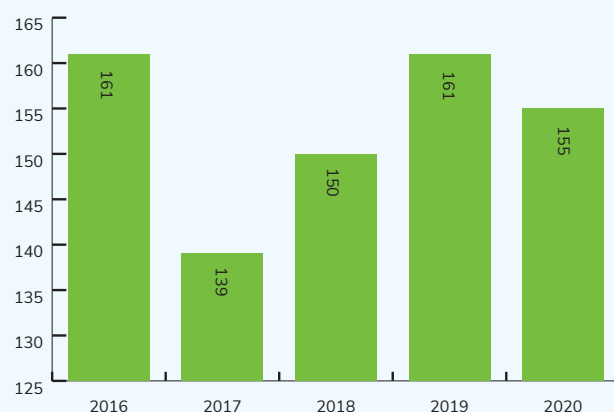
På trods af COVID-19 og nedlukninger har iværksætteri formået at holde sig på et stabilt niveau. For at opgøre iværksætteri ses der på antal nye reelle virksomheder. Antallet har ligget på omkring de 155 nye reelle virksomheder pr. år henover de seneste ti år. Af figur 2 ses niveauet for de seneste fem år.

Et andet forhold i sammenhæng med iværksætteri er etableringsraten. Etableringsraten er et udtryk for, hvor stor en del af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med afsæt i reelle virksomheder. For Sønderborg kommune ligger den på 5,3% (2020), hvilket er en smule under de 5,5% i 2019. Det er dog på niveau med Syddjylland (5,4%), mens landsgennemsnittet er en smule højere på 6,1%.

Udover at opgøre antallet af nye reelle virksomheder og etableringsrate, så er det relevant at se på, om de nye virksomheder rent faktisk også overlever? I forhold til 'levedygtigheden' af de etablerede virksomheder ses der på såvel den 3-årige som den 5-årige overlevelsesrate. Af figur 3 fremgår det, at Sønderborg klarer sig flot på begge overlevelsesrater i sammenligning med Syddjylland og hele landet. Den lokale 3-årige overlevelsesrate ligger på 81,9%, mens den 5-årige falder til 66,1%, hvilket er en lille smule over niveauet for Syddjylland og også over landsgennemsnittet.

Iværksætteri bidrager naturligvis også til den private beskæftigelse. Den private sektor i 2020 er som tidligere nævnt opgjort til 22.953 beskæftigede i Sønderborg kommune. Dykker man ned i det tal, så kan det opgøres, at de seneste fem iværksætterårgange (2016-2020) bidrager med 5,2% (2020) af den private sektor. Den andel er uændret i forhold til sidste års opgørelse og svarer til 1.184 beskæftigede.

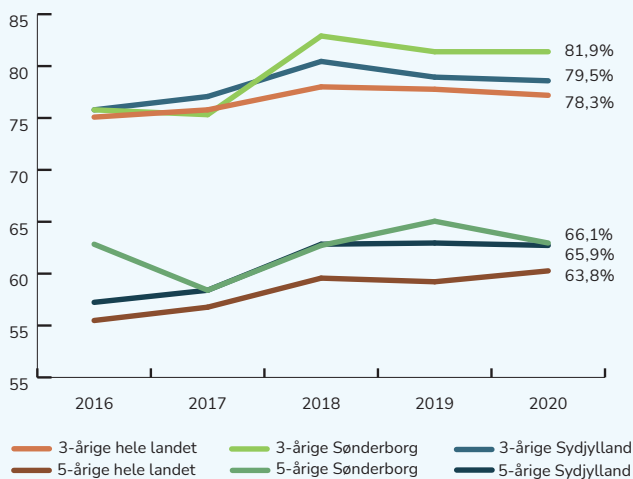
Figur 2. Nye reelle virksomheder¹ i Sønderborg kommune, 2016-2020

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase.

¹En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret eller året efter kan præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk.

Figur 3. Overlevelsesrater efter område, 2016-2020

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Fordelingen af den private beskæftigelse på brancher ses i tabel 2, hvor Industri og Handel er de to dominerende brancher i Sønderborg kommune. Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Sønderborg kommune 8,9% af Syddjyllands private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 9,4% af landsdelens iværksætterjobs. Der er altså en lille, men ikke desto mindre klar overrepræsentation af iværksætterjobs.

Industrien som afsæt og turisme i vækst

For at dykke ned i den private beskæftigelse i Sønderborg kommune giver det mening at dele beskæftigelsen op i 'ressourceområder'. Ressourceområder har den fordel, modsat opdelingen i de traditionelle brancher, at hele værdikæden opgøres samlet – fra primære erhverv over fremstillingserhverv til støtteeerhverv og endelig serviceerhverv.

Den lokale beskæftigelse har stor forankring i industrien, hvor det er ressourceområdet 'Bygge/bolig', der dominerer, og hvor industrikoncernen Danfoss er indplaceret. Bygge/bolig er klart det største ressourceområde og beskæftiger 27,8% af den private sektor (2020) i kommunen, og hvor der i perioden 2016-2020 er set en vækst på 4,0%. Fordelingen og beskæftigelsesudviklingen på ressourceområder fremgår af Figur 4.

Et af de mindre ressourceområder er 'Turisme', som udgør 5,4% af den private beskæftigelse. Beskæftigelsesudviklingen for turisme skal fremhæves, da netop det ressourceområde har oplevet en markant beskæftigelsesfremgang. Turismebeskæftigelsen er fra 2016 til 2020 vokset med 13,5%, samtidig med COVID-19 nedlukninger og restriktioner har præget 2019 og 2020. På landsplan har turisme haft en tilbagegang på 1,4% i samme periode, hvilket skal ses i lyset af, at det på landsplan frem til og med 2019 var en af de helt store jobskabere.

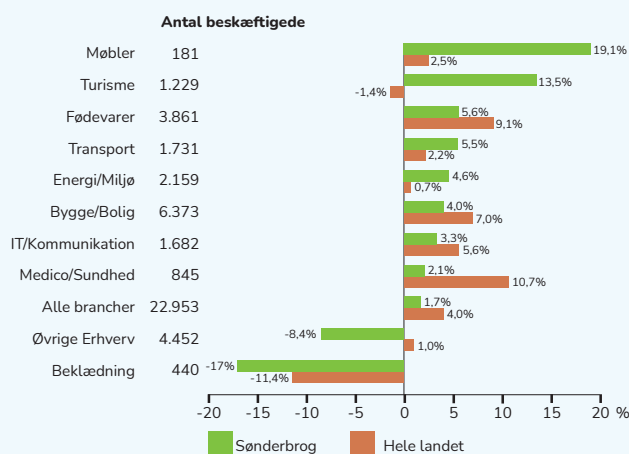
På baggrund af ressourceområder kan der dykkes ned i erhvervsspecialisering, hvor det cementeres, at Sønderborg kommune er en industrikommune. For hver 100 beskæftigede inden for fremstillingserhverv på landsplan er der 260 i Sønderborg kommune. Endvidere betyder den store vækst i turismeerhvervet i Sønderborg kommune, at der kan tales om en specialisering inden for turisme, hvor der nu er 122 beskæftigede i Sønderborg for hver 100 beskæftigede på landsplan.

Tabel 2. Privat beskæftigelse og iværksætternes jobandel (seneste fem årgange) i Sønderborg kommune, fordelt på branche, 2020

Antal virksomheder	Beskæftigede, privat sektor	Iværksætternes jobandel
Industri	8.561	0,7%
Handel	4.683	2,4%
Undervisning og sundhed mv.	1.553	6,6%
Bygge og anlæg	1.443	8,8%
Hoteller og restauranter	1.294	31,5%
Operationel service	914	5,0%
Landbrug, skovbrug og fiskeri	844	3,4%
Transport	833	8,5%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	773	3,8%
Videnservice	624	9,9%
Information og kommunikation	543	12,5%
Andre serviceydelser mv.	385	15,3%
Kultur og fritid	344	4,1%
Energi og Forsyning	159	0,6%
Alle brancher	22.953	5,2%
Andel af Syddjylland	8,9%	9,4%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS.
Beregninger foretaget af eStatistik.

Figur 4. Beskæftigelsesudvikling fordelt på ressourceområder, Sønderborg kommune og hele landet, 2016-2020

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS.
Beregninger foretaget af eStatistik.

Eksporten tager et dyk

I 2020 var den samlede omsætning fra virksomhederne i Sønderborg kommune på 38,7 milliarder kroner. Heraf 21,7 milliarder kroner eksportomsætning. Set over perioden fra 2016 til 2020 er omsætningen vokset med knap 4,1 milliarder kroner, som det ses af Figur 5, hvilket svarer til en vækst på 11,8%.

Eksportomsætningen er i samme periode vokset med 2,0 milliarder kroner, hvilket er en vækst på 10%. Det er dog væsentligt at bemærke, at hjemmemarkedssalget samtidig er vokset med 13,8% og bidrog med en øget omsætning på 2,1 milliard. I 2020 ses der et fald i omsætningen på 1,5%, hvor eksporten falder med 4,5%, samtidig med at hjemmemarkedssalget stiger med 2,5%.

På trods af dykket i eksporten, så udgør eksportomsætningen 56,1% af den samlede omsætning i Sønderborg kommune. Det er uden sammenligning det højeste niveau i Sydjylland, og på landsplan er det også helt i top sammen med kommuner som Ikast-Brande og Gladsaxe.

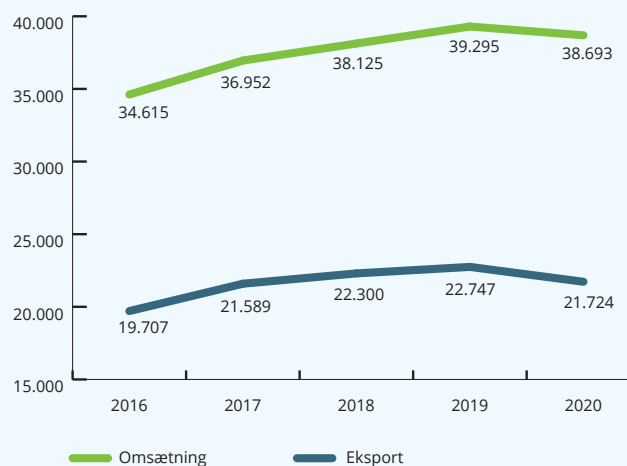
SMV'er i vækst

Den store eksportomsætning er i høj grad drevet af områdets store virksomheder, men det er bemærkelsesværdigt, at små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i Sønderborg kommune har en større eksportandel af omsætningen end generelt. SMV'erne eksporterer samlet set for 3,6 milliarder kroner ud af en samlet omsætning på 15,5 milliarder kroner. Det svarer til en eksportandel af omsætningen på 23,4%. På landsplan udgjorde SMV'ernes eksportandel 18,3%, mens tallet for Sydjylland var 21%.

SMV'erne danner et stærkt vækstfundament. Når der afslutningsvis igen kigges på beskæftigelsen, så er det næppe en overraskelse, at en stor andel af de samlede beskæftigede i Sønderborg kommune findes på arbejdssteder med mere end 50 ansatte. Fordelingen i forhold til arbejdsstedsstørrelse ses af figur 6.

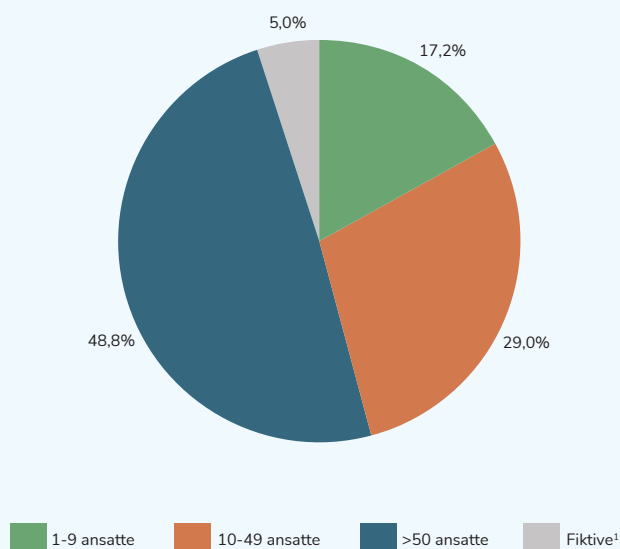
I forlængelse heraf skal det anføres, at selve beskæftigelsesudviklingen (2016-2020) i forhold til arbejdsstedsstørrelse viser, at den reelle jobvækst i Sønderborg kommune finder sted på de små arbejdssteder, hvilket vil sige arbejdssteder med 10-49 ansatte. Det er en vækst, der med 9,2% fremgang er langt større end det generelle niveau i landet (3,2%) og i Sydjylland (1,8%).

Figur 5. Omsætning og eksport i Sønderborg kommune, millioner kroner, 2016-2020

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på firmaernes køb og salg. Beregninger foretaget af eStatistik.

Figur 6. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse i Sønderborg kommune, 2020

¹) Fiktive defineres som arbejdssteder, hvor personalet ikke har en fast arbejdsstedsadresse, men i stedet arbejder fra varierende adresser eller egen bopæl, så som hjemmehjælpere, rengøring og personer ansat i vikarbureauer.

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job, en beskæftiget måtte have.

Årets Business Event 2021

Årets Business Event 2021 var efter et digitalt år atter tilbage i sine vante fysiske rammer hos Business College Syd, hvor det lokale erhvervsliv og iværksætteri siden 2015 er blevet hyldet med de tre priser: i-Prisen, Komet-prisen og Vækstprisen.

I en velbesøgt sal bød Michael Hamann velkommen, mens konferencier Kellberg styrede slagets gang. Fejringen af det lokale erhvervsliv blev indledt med tidligere venstrepolitiker Søren Pinds oplæg *"Disruption – hvordan dannelse og lederskab kan bringe os videre"*.

I-prisen (iværksætterprisen) er en central del af Årets Business Event. Vinderen kåres blandt 5 kandidater, der er fundet i to semifinaler. I finalen under Årets Business Event er det op til publikum og et dommerpanel at vælge en vinder på baggrund af kandidaternes pitch for salen.

De fem finalister i 2021 var: Hamsø Engineering, HandelEnkelt, PERO Solutions, WaterCare Guard (udgik på grund af sygdom) og WeUse.

Det blev HandelEnkelt, der har set en forretning i genbrug af engangspaller, som løb med førstepræmien på 25.000 DKK sponsoreret af hovedsponsor Broager Sparekasse.

Udover I-Prisen kåres under Årets Business Event også vinderne af hhv. **Komet- og Vækstprisen**.

De nominerede til Kometprisen var: Zirocco ApS, Syd Elektro ApS, NylIT ApS, Sohu ApS og Holtec Automatic Syd A/S.

Zirocco ApS løb med prisen og bemærkningen om, "at det er utroligt, at man kan vinde priser på at sælge varm luft".

De nominerede til Vækstprisen var: OJ Electronics A/S, StrongIT ApS, Speedadmin ApS, Fa. Karl D. Petersen ApS og AV Connection A/S.

Her blev det OJ Electronics, der på baggrund af et fantastisk regnskabsår, fik overrakt Vækstprisen 2021.

Aftenen sluttede med netværk og tapas i forhallen på BC Syd. Vi takker alle sponsorer, deltagere og nominerede for den flotte opbakning til Årets Business Event 2021.

Vi glæder os til, at vi ses igen til Årets Business Event den 1. december 2022.

Vi er til for dig og din virksomhed

Sønderborg Vækstråd er det lokale erhvervslivs inspirator og vejleder. Vi arbejder for at styrke vækst, jobskabelse og iværksætteri i Sønderborg-området og bidrager til at skabe vækst og arbejdspladser blandt små og mellemstore virksomheder.

Vi er bindeleddet mellem de lokale virksomheder og det danske erhvervsfremmesystem, og vi hjælper virksomhederne med at skabe overblik, så de kan navigere i et felt med mange aktører, tilbud og muligheder. Og så er vi også fødselshjælpere for helt nye virksomhedseventyr.

Lokalt er der masser af virkelyst og vilje til vækst. Af og til skal virkelysten og væksten hjælpes lidt på vej. Det er her, Sønderborg Vækstråd kommer ind i billedet.

Teamet i Sønderborg Vækstråd står klar til at vejlede og hjælpe dig videre.

Michael Hamann
Direktør
2016 5202
mijh@sonderborg.dk

Michael Mørch
SMV
8140 3216
micm@sonderborg.dk

Henrik Kock Clausen
Startup
2129 4598
hkcl@sonderborg.dk

Gustav Nebel
Innovation
3055 3165
gune@sonderborg.dk

Steffan Laugaard Nielsen
Innovation
5082 0096
slan@sonderborg.dk

Lone Ivang Riemer
Innovation, kommunikation
2443 5213
liri@sonderborg.dk

Refija Džanković
Administration
4048 2232
redz@sonderborg.dk

